

Instruments d'Administració i Gestió Pública

2015/2016

Codi: 41257

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313500 Gestió Pública	OB	0	2

Professor de contacte

Nom: Raquel Gallego Calderón

Correu electrònic: Raquel.Gallego@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent extern a la UAB

Antoni Castells

Antoni Mora

Cristina Prunyonosa

Daniel Mas

Maite Vilalta

Prerequisits

Els estudiants que cursin aquesta assignatura han de tenir coneixements genèrics sobre administració y economia de nivell de Grau.

Objectius

L'estudiant al finalitzar el mòdul:

- Sabrà manejar els instruments bàsics de planificació, elaboració, execució i control pressupostaris.
- Sabrà comprendre i aplicar les noves tècniques de gestió pressupostària
- Sabrà comprendre i realitzar les operacions de la comptabilitat pública i analitzar els indicadors comptables i financers
- Sabrà avaluar la situació econòmica i financera d'una administració pública a partir de la informació comptable i pressupostària.
- Sabrà comprendre i realitzar les operacions de contractació i de compres de les administracions públiques
- Sabrà definir i aplicar els indicadors bàsics de gestió pública
- Sabrà comprendre i aplicar el marketing públic i els principals instruments i indicadors de gestió de la qualitat

Competències

- Abordar situacions d'intervenció pública complexes que puguin implicar dilemes ètics, a partir de propostes fonamentades tant en l'explicitació de valors com en el rigor conceptual i metodològic.

- Aplicar conceptes, teories i models provinents de diverses disciplines a l'exercici de la gestió pública.
- Dissenyar i avaluar processos d'intervenció pública en situacions i problemàtiques socials, polítiques i sectorials específiques.
- Identificar, comprendre i analitzar fenòmens socials i polítics complexos rellevants per a l'exercici de la gestió pública.
- Proposar solucions innovadores en la resolució de problemes socials i polítics.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Resultats d'aprenentatge

1. Abordar situacions d'intervenció pública complexes que puguin implicar dilemes ètics, a partir de propostes fonamentades tant en l'explicitació de valors com en el rigor conceptual i metodològic.
2. Analitzar la situació econòmica i financera d'una administració pública.
3. Analitzar l'eficiència de la prestació dels serveis públics.
4. Analitzar les estratègies i instruments de qualitat d'una organització pública.
5. Elaborar i executar un pressupost d'una administració pública.
6. Elaborar propostes tècniques de gestió de la qualitat.
7. Proposar solucions innovadores en la resolució de problemes socials i polítics.
8. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
9. Realitzar operacions comptables.
10. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
11. Utilitzar les noves tècniques pressupostàries.

Continguts

Responsable del mòdul:

Nom professor: Maite Vilalta

e-mail: mvilalta@ub.edu

Departament: Economia Pública, Economia Política i Economia Espanyola **Universitat:** Universitat de Barcelona

Professors que configuren l'equip docent:

Nom professor: Antoni Mora

Departament: Economia Pública, Economia Política i Economia Espanyola

Universitat: Universitat de Barcelona

Nom professor: Daniel Mas

Departament: Economia Pública, Economia Política i Economia Espanyola

Universitat: Universitat de Barcelona

Nom professor: Cristina Pruñonosa

Departament: Economia Pública, Economia Política i Economia Espanyola

Universitat: Universitat de Barcelona

Nom professor: Antoni Castells

Departament: Economia Pública, Economia Política i Economia Espanyola

Universitat: Universitat de Barcelona

Calendari

Mes, dia i hora	Bloc temàtic	Professor/a
Desembre		
Dimecres dia 2		
Matí: 9:00h-14:00h	Gestió pressupostària	Antoni Mora
Tarda: 15:30h-18:00h	Comptabilitat Pública	Daniel Mas
Dimecres dia 9		
Matí: 9:00h-11:30h	Comptabilitat pública	Daniel Mas
Matí: 11:30h- 14:00h	Gestió pressupostària	Antoni Mora
Tarda: 15:30h-18:00h	Gestió pressupostària	Antoni Mora
Dimecres dia 16		
Matí: 9:00h-11:30h	Comptabilitat pública	Daniel Mas
Matí: 11:30h- 14:00h	Gestió pressupostària	Antoni Mora
Tarda: 15:30h-18:00h	Gestió pressupostària	Antoni Mora
Gener		
Dijous dia 21		
Matí: 9:00h-14:00h	Mecanismes de control pressupostari	Antoni Castells
Tarda: 15:30h-18:00h	Comptabilitat pública	Daniel Mas
Dijous dia 28		
Matí: 9:00h-14:00h	Mecanismes de control pressupostari	Antoni Castells
Tarda: 15:30h-18:00h	Contractació pública	Cristina Prunyonosa
Febrer		
Dijous dia 18		
Matí: 9:00h-14:00h	Mecanismes de control pressupostari	Antoni Castells
Tarda: 15:30h-18:00h	Contractació pública	Cristina Prunyonosa

Abril

Dimecres dia 6

Matí: 9:00h-11:30h

Mecanismes de control pressupostari

Antoni Castells

Tarda: 15:30h-18:00h

Màrqueting de serveis públics i gestió de qualitat

Cristina Prunyonosa

Juny

Dijous dia 9

Tarda: 15:30h-18:00h

Màrqueting de serveis públics i gestió de qualitat

Cristina Prunyonosa

Divendres dia 10

Matí: 9:00h-14:00h

Màrqueting de serveis públics i gestió de qualitat

Cristina Prunyonosa

Programa

Bloc 1: Gestió pressupostària

- Concepte, estructura i principis del pressupost
- El cicle pressupostari
- Finançament extra pressupostari de les inversions públiques

Activitats tutoritzades a realitzar pels alumnes:

En aquest bloc es combinaran les explicacions teòriques amb la realització d'exercicis a classe i comentaris d'informacions publicades a la premsa o per internet. En relació a l'avaluació del bloc els alumnes hauran de resoldre dos exercicis en la mateixa línia dels ja realitzats a classe.

Bloc 2: Noves tècniques pressupostàries

- El pressupost orientat a resultats
- Instruments de gestió pública:

Indicadors

Quadre de comandament integral

Activitats tutoritzades a realitzar pels alumnes:

Bloc 3: Comptabilitat Pública

- **El sistema comptable públic: sector públic i administracions públiques**

- La comptabilitat pública i la comptabilitat nacional
- Els subjectes de la comptabilitat pública: administracions i entitats territorials. Els criteris del SEC
- La normalització de la comptabilitat pública: els plans de comptabilitat
- Els estats comptables de la comptabilitat pública

- **La comptabilitat de la gestió del pressupost: operacions i resultats**

- Les operacions de la gestió pressupostària: criteris pel reconeixement comptable
- La comptabilitat del pressupost d'ingressos: gestió pressupostària i reconeixement dels drets
- La comptabilitat del pressupost de despeses: gestió pressupostària i reconeixement de les obligacions

- La comptabilitat dels deutors i els creditors

- **La comptabilitat de la posició patrimonial: operacions i resultats**

- El patrimoni: actius, passius i posició patrimonial neta. Criteris per a la interpretació
- La comptabilitat de l'immobilitzat. Tipus d'immobilitzat i operacions més habituals
- La comptabilitat de les operacions de l'endeutament al llarg i al curt termini

- **El diagnòstic financer de les Entitats públiques a partir de la informació comptable**

- Els estats i els comptes anuals: contingut i criteris per a la confecció i interpretació
- La anàlisi financera de les Entitats públiques: el cas de les Entitats Locals
- Els "grups" d'Entitats i la informació financera consolidada

Activitats tutoritzades a realitzar pels alumnes:

S'analitzarà la informació econòmica i financera publicada pels Ajuntaments de Catalunya per Sindicatura de Comptes de Catalunya www.sindicatura.org i realitzarem un diagnòstic financer a partir de la informació.

Bloc 4: Contractació pública

- **Marc Normatiu**

- La Llei de Contractes del Sector Públic.
- L'evolució de la normativa contractual des de la LCAP de 1995.
- Balanç i perspectives.

- **Aspectes generals de la contractació**

- Requisits generals per a la celebració dels contractes.
- Objecte i preu dels contractes
- Capacitat dels particulars per a contractar.

- **El cicle contractual**

- La preparació dels contractes
- Els expedients de contractació.
- La licitació i l'adjudicació dels contractes.
- Els procediments i les formes d'adjudicació.
- La perfecció, l'execució i l'extinció dels contractes.

- **Els contractes de consultoria i assistència, serveis i subministraments.**

- Els models estatals i comunitaris en l'organització del proveïment de béns, productes i serveis pel sector públic.

- Disposicions generals.. Règim especial de garanties: la retenció de part del preu. Modificació i causes específiques de resolució. Peculiaritats del contracte d'elaboració de projectes.
- El contracte de subministrament. Normes generals. Publicitat. Ponderació dels criteris d'adjudicació.
- Aspectes propis i complementaris en la Gestió de Compres i Contractació administrativa dels subministraments públics.

- **El contracte d'obres**

- La fase del projecte.
- Procediments, formes d'adjudicació i de la publicitat en els contractes d'obres.
- La comprovació del replanteig.
- La modificació del contracte i la suspensió de les obres.
- El contracte de concessió d'obra pública
- El finançament i la gestió privada d'infraestructures d'interès públic.

Activitats tutoritzades a realitzar pels alumnes:

En les tutories s'analitzaran i debateran diversos casos pràctics relacionats amb les diferents modalitats de contractes públics: assistència tècnica, d'obres,.. Així mateix per fomentar les competències transversals del mòdul, es presentarà un cas pràctic en què es demanarà als alumnes que simulin ser els membres d'una mesa de contractació. Per grups, es tractarà d'analitzar les diferents ofertes presentades i escollir la més adequada, per tal d'exposar les conclusions públicament i defensar-les.

Bloc 5: Màrqueting públic i gestió de la qualitat de serveis

- **El marketing de serveis i la seva aplicació al sector públic**

- El concepte de marketing i evolució de les visions
- Les diferències dels serveis respecte dels productes
- El mercat dels serveis públics i el model d'intercanvi públic: segmentació, posicionament, marketing mix.
- El paper del ciutadà-client, inversió de la piràmide
- Producció d'un servei públic: disseny, "fabricació" i comunicació.

- **La qualitat de serveis al sector públic**

- La qualitat en els serveis públics: concepte, evolució i situació actual
- Millora de la prestació del servei i de l'atenció al client: cartes de serveis, queixes i suggeriments, ISO, ...
- Avaluació de la qualitat des del punt de vista de l'usuari-client
- Indicadors de qualitat: recollida d'informació, tractament i anàlisi de resultats

Activitats tutoritzades a realitzar pels alumnes:

En les tutories s'analitzaran i debateran dos casos pràctics: en un es demanarà als alumnes que defineixin l'estratègia de marketing d'una organització pública que ha dissenyat un nou servei i el vol posar en

funcionament. En l'altre cas es tractarà de veure les implicacions derivades de la implantació de la ISO en un organisme públic. Així mateix, es preveu portar a terme una visita a l'Oficina de Gestió Empresarial, que està certificada per la ISO des de fa més de 10 anys, amb l'objectiu d'analitzar in-situ les implicacions de l'ús de la ISO en la millora de la prestació del servei i de l'atenció al ciutadà.

Bloc 6: Mecanismes de control pressupostari

• Diferents mecanismes de control

- Els mecanismes de control i el cicle pressupostari
- Control intern i control extern
- Control i rendiment de comptes

• Tècniques de control pressupostari

- Control de legalitat i regularitat i control de resultats
- Tècniques d'avaluació
- Experiències comparades

Activitats tutoritzades a realitzar pels alumnes:

Les activitats tutoritzades seran bàsicament de dos tipus. Per una banda, sessions pràctiques, en les quals el estudiants hauran de resoldre un tema pràctic, o bé comentar i debatre algun informe concret de control. Per altra banda, sessions amb un convidat, expert en algun dels temes de control tractats.

Metodologia

El mètode de treball estarà basat en les activitats següents:

- Sessions teòriques de classe presencial.
- Treball personal dirigit. L'aprenentatge de l'alumnat està basat, fonamentalment, en el treball personal que faci a partir de les indicacions del professorat responsable i dels materials indicats.
- Sessions a l'aula amb experts sobre les matèries treballades en les classes teòriques
- Sessions realitzades en institucions i organismes relacionats amb els diferents blocs temàtics.
- Activitats d'aprenentatge autònom.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	50	2	1, 7, 8, 10
Tipus: Supervisades			
Seminaris i tutories	75	3	1, 7, 8, 10
Tipus: Autònomes			
Realització de treballs i exercicis	125	5	1, 7, 8, 10

Avaluació

L'avaluació final de l'alumne es farà en base als següents tres elements:

- L'assistència és obligatòria. Comptarà un 10% de la nota final.
- La realització de diferents activitats d'aprenentatge de cada bloc. S'obtindrà una nota de cadascun dels 6 blocs que configuren el mòdul mitjançant la realització d'exercicis i treballs. Es farà la mitjana d'aquestes 6 notes i comptarà una 40% de la nota final.
- La realització d'un examen individual únic al final del curs amb preguntes de tots els blocs. Comptarà un 50% de la nota final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Presentacions orals	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11
Realització de proves de síntesi	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Blocs 1 i 2: Gestió pressupostària i Noves tècniques pressupostàries

ALBI, E.; GONZÁLEZ-PÁRAMO, J.M.; LÓPEZ CASANOVAS, G. (1997): *Gestión pública: fundamentos, técnicas y casos*. Ariel, Barcelona.

INTERNATIONAL PUBLIC SECTOR ACCOUNTING STANDARDS BOARD. Reporting service performance information. Consultation paper, 2012

YETANO, A. (2005). *El cuadro de mando integral (balanced scorecard) en la Administración Local*. Revista Auditoría Pública, 36.

MORA CORRAL, A.J. i VIVAS URIETA, C. (2001): *Nuevas Herramientas de la Gestión Públicas. El Cuadro de Mando Integral*. Madrid: AECA

BAÑOS, J. (2007), La pressupostació orientada a resultats : experiència comparada. Papers de Treball, nº 8. Departament d'Economia i Finances, Generalitat de Catalunya.

NOTA D'ECONOMIA Nº 99, 2011.

NOTA D'ECONOMIA nº 101, 2013.

REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA nº 68.

Bloc 3: Comptabilitat Pública

BARRERES, E., FONS, B., GUARDIOLA, F., MARIMÓN, E., PRIETO, M. (2005): *La contabilidad de las Administraciones Locales* (adaptado a la ICAL 20004), Faura-Casas Editorial, Barcelona.

GIL HERRERA, L. (2006): *La contabilidad pública y la contabilidad nacional: enlace micro - macro contable*, Instituto de Estudios Fiscales (Ministerio de Economía y Hacienda), Madrid.

INTERVENCION GENERAL DE LA ADMINISTRACION DEL ESTADO (Ministerio de Economía y Hacienda) (2006): *Consolidación de cuentas anuales del sector público*, Madrid.

NICOLAS BRAVO, V. (2004): "La nueva reforma de la contabilidad pública local", *Presupuesto y gasto público*, núm. 37.

PINA, V. i TORRES, L. (1999): *Análisis de la información externa, financiera y de gestión de las Administraciones Públicas*, Instituto de Contabilidad y Auditoria de Cuentas, Madrid.

SIERRA MOLINA, G; RUIZ GARCIA, E. (2002): *La contabilidad y el control de la gestión pública*, Editorial Civitas - Thomson, Madrid.

Bloc 4: Contractació pública

FERNÁNDEZ ASTUDILLO, J M. (2003): *Contratación administrativa*. Comentarios al Texto Refundido de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas, aprobado por RDL 2/2000, de 16 de junio, y a su Reglamento, aprobado por RD 1098/2001, de 12 de octubre. Con el nuevo régimen del contrato de concesión de obras ; Barcelona.

GIMENO FELIU, JM. (2006): *La nueva contratación pública europea y su incidencia en la legislación española. La necesaria adopción de una nueva ley de contratos públicos y propuestas de reforma*, Madrid.

RUBIO GONZÁLEZ, A. (2002); *Manual de gestión de las obras de contratación pública*, Madrid.

SÁNCHEZ GOYANES, E.(1997): *Contratación local*, contratos locales problemáticos,

Consejería de Medio Ambiente y Desarrollo Regional, Madrid.

SOSA WAGNER, F.(2003): *El contrato público de suministro*, Madrid.

VICENTE IGLESIAS, J.L.(2005): *Aspectos prácticos sobre la contratación de las Corporaciones Locales*; Editorial Tecnos, Madrid.

Bloc 5: Màrqueting públic i gestió de la qualitat de serveis

La bibliografia que a continuació s'esmenta és de tipus general. S'anirà proporcionant bibliografia més específica a mesura que s'avanci en el desenvolupament del programa.

CHÍAS, J. (1997): *El Màrqueting: comprendre per actuar*; Editorial Proa-Columna, Barcelona.

CHÍAS, J. (1999): *El Mercado todavía son personas : ideología, metodología y experiencias de marketing*, editorial McGraw-Hill/Interamericana de España, Madrid.

KOTLER, P. (1992):*Marketing social: estrategias para cambiar la conducta pública*, Editorial Díaz de Santos, Madrid.

KOTLER, P.(2005): *Preguntas más frecuentes sobre márketing* ; Edicions Granica, Barcelona.

MOORE, MARK H.(1998): *Gestión estratégica y creación de valor en el sector público*, Editorial Paidós, Barcelona.

PARASURAMAN, A., ZEITHAML, V.A. I BERRY, L.L.(2003): *Calidad total en la gestión de servicios*, Editorial Díaz de Santos, Madrid.

BERRY, LEONARD L. (2004): *Un Buen servicio ya no basta: más allá de la excelencia en el servicio* ; Barcelona : Deusto